

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.
Adresă telegrafică: „Foia Poporului“, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Prin noi înșine.

La luarea Belgradului regimentele românești din Ardeal și-au fălăit din nou steagurile, biruitor, pe vârful întăriturilor dușmane. Cu laudă a fost pomenită această faptă a lor de către conducătorii armatei și în chipul acesta, soldații noștri, au înscris din nou vitejia strămoșească între popoarele monarhiei austro-ungare.

Și cu prilejul acesta socotim de bine să spulberăm părerea greșită a multora, cari sunt de credința, că noi luptăm de aceea, ca să primim, apoi, drept răsplată o îmbunătățire oare-care a stării noastre politice și culturale. De ar sta lucrul așa, jertfa noastră ar fi de bună-seamă prea mare. Trebuie să ai o credință în suflet, ca să poți muri, căci răsplata numai, nu e în stare să te împingă în gura tunurilor. Noi nu luptăm nici ca să ne fălim în fața altora, deoarece aceasta ar fi o fală goală, când ne aducem aminte, că nenumărați orfani și văduve, rămân pe urma ei. Ceea-ce ne mână înainte, este credința în puterea de viață și în dreptul de-a fi al poporului românesc. În întrecerea către propășire a neamurilor, cu cari trăim împreună și cari ne sunt mai puțin prietene, suntem siliți a ne răzima pe puterile proprii. Luptăm ca să trăim și să câștigăm prin botezul nostru de sânge, drept de viața liberă culturii românești. În cazanul acesta de flacări se plămădește viitorul nostru.

Prin noi înșine trebuie să punem temelie, ca să clădim apoi edificiul culturii naționale a poporului românesc. Este cunoscut, că numai acel popor are dreptul de-a trăi, care își țese vestmântul culturii sale din firele pline de vlagă ale însușirilor născute în sufletul său. Într'adevăr oamenii noștri de de seamă au dat lucrări de valoare numai atunci, când s'au putut ri-

dica peste orice înrîurire străină tulburătoare.

De aceea privim cu totul nepotrivită părerea d-lui Neugeboren dela gazeta săsească din Sibiu, când zice, că biruind Germanii, Sașii vor fi mijlocitorii pentru poporul nostru ai culturii germane. În felul acesta de gândire găsim o largă măsură de dispreț și îngâmfare. E un lucru nou pentru noi, deoarece Sașii ardeleni, în cursul vremurilor, nu ne-au dat nimic de bunăvoie, ci totdeauna au știut să ridice un zid între noi și ei, ca nu cumva să se coboare și la noi o rază din lumina lor. La puțini cărturari de ai noștri le-a reușit să pătrundă în școlile lor, dar și aceștia și-au tulburat cumpăna sufletescă, prin lucruri cu totul streine de gândirea și dorințele noastre. Acolo, unde înrîurirea săsească a găsit loc prielnic de dezvoltare, a dat naștere la buruieni păgubitoare holdei, unde avea să crească și să se coacă spicele noastre.

De poporul d-lui Neugeboren ne desparte o lume întreagă de simțăminte și de gândire. Alt sânge ne curge în vine și bătaia inimii noastre nu se poate asemăna cu a altora. Insaș limba noastră suportă cu greu o înrîurire săsească și aceasta o dovedește felul greoiu de a se rosti, al celor ce-au trecut prin școlile săsești, spre deosebire de limba acelor, cari nu s'au depărtat de vatra noastră. Dacă avem astăzi oameni, cari vorbesc stălcit ramânește și au o cugetare streină, o putem mulțumi ajutorului, ce ni-l făgăduiește pentru viitor d. Neugeboren.

De aceea mulțumim colegului dela Tageblatt pentru bunăvoința sa, căci noi ne făurim viitorul și cultura noastră, din noi și prin noi înșine.

Bulgaria în războiu.

Bulgaria a rupt legătura de tren Niș-Dunare.

Köln. — „Kölnische Zeitung“ află din Sofia: Armata bulgară a trecut granița sârbă pe toată întinderea ei și s'a coborât în valea Timocului, unde a pus stăpânire peste linia ferată care pornește dela Niș spre Dunăre. Prin această ocupațiune, este întreruptă legătura între Rusia și celelalte puteri ale Ententei pe linia Niș Salonic.

Joi 14 Octomvrie, — vre-o 50.000 soldați bulgari au atacat pe sârbi în regiunea Valandovo, în județul Doiran, lângă granița greacă. Luptele mai crâncene s'au dat la Etnos.

Anglia a declarat războiu Bulgariei.

London. — Oficial. — Bulgaria începând războiul contra Serbiei, care este aliata împătritei înțelegeri, Anglia declară că începând dela 15 Oct. se află în stare de războiu cu Bulgaria.

Franța și Rusia au declarat războiu Bulgariei.

Paris. — Agenția Havas publică următorul comunicat oficial: Bulgaria începând războiul contra Serbiei, care este aliata Franței, guvernul republicii franceze declară că începând dela 16 Octomvrie, Franța se află în stare de războiu față Bulgaria.

București. — „Dumineața“ primește următoarea telegramă din Petrograd: Rusia a declarat războiu Bulgariei.

Ce face România?

România îngăduie trecerea trupelor rusești.

Budapesta. — „Az Est“ primește dela trimisul său special la Sofia: În cercurile de aici se crede, că România nu are cutezanța să păsească pe față în contra puterilor centrale. Dar în taină se arată aplicată să sufere trecerea trupelor rusești prin Dobrogea. În acest scop se urmează tratative între împătrita înțelegere și România.

Berlin. — Lut „Berliner Tageblatt“ i se anunță din Berlin;

Rusia a fă ut demersuri la București ca să i-se îngăduie de a trece trupe rusești. România judecă rece apucătura Rusiei. La București se știe, că acțiunea balcanică e mult mai înaintată, încât România să-i poată aduce vre-o schimbare pînă îngăduirea trecerii trupelor rusești.

Pregătiri pentru mobilizarea generală română.

Milano. — »Secolo« află dela corespondentul său din Londra, că în capitala Angliei cercurile diplomatice socotesc ca sigură ordonarea mobilizării generale în România.

Rușii vreau să arunce în foc și pe România.

Se anunță din București: Ziarele de aici au informația, că d. Poklewski-Kozielewski ministrul Rusiei, a trimis dlui Ionel Brătianu nota guvernului rus. Despre cuprinsul acestei note se crede că e vorba de ajutorul din partea Rusiei, și poate al României ce ar fi să se dea Serbiei. Rusia ar vrea să-și treacă peste teritoriul României marile forțe adunate în Basarabia. În acest scop Rusia a început tratative cu România, punând acesteia făgăduinși mari.

Ziarele bucareștene află din izvor german că puterile înțelegerii au hotărât să procedeze în mod energic față de România. Aceste puteri vreau, deci să forțeze guvernul român ca să nu se împotrivescă trecerii unei mari armate rusești cu destinația pentru Serbia și să-și dea învoirea pentru a ataca Bulgaria prin Dobrogea. În caz dacă ar suferi așa ceva, România ar fi împinsă în războiu, ceea ce ar fi foarte binevenit înțelegerii. Acest plan a fost comunicat în mod oficial guvernului român, care nu și-a stabilit încă răspunsul.

D. I. Brătianu prim-ministru a avut constătuiri și cu d-nii N. Filipescu și Take Ionescu.

„Ziua dela Argeș” (29 Sept. v.)

D. profesor Nicolae Iorga, cu prilejul aniversării unui an dela moartea regelui Carol, scrie următoarele în „Universul” sub titlul „Ziua dela Argeș” (29 Septembrie st. v.):

„Un an după coborîrea în pământ a rămășițelor acelui care a fost regele Carol I al României, la mormântul său din Argeș au venit pentru îndeplinirea rugămintilor cerute de datina sărbătorii sale, familia regală, cel ce înfățișează astăzi ori au înfățișat în trecut statul român și câțiva alții. Pe piatra fără inscripție, care așteaptă parcă însemnările unui viitor apropiat, flori multe se revărsaseră și dădeau în mijlocul aurului greu, trîndal, din biserică refăcută, impresia unui colț de seninătate pașnică, de adevărata natură, așa cum a dorit acest rege, care numai la coborîrea în mormânt a vult să se știe că era un om și căt era de om.

Dar trebuia să se aducă altceva decât dollul protocolar al celor dintâi oameni în viața României. Mormintele au și ele așteptări dureroase, nerăbdări cumplite, sete de safta pe care cel înmormântat n'o mai poate îndeplini. Și la Argeș se cuvenea să aducem roadele vieții unul an într'un timp când din 12 luni se poate face un secol.

Și ce am adus? Discordii interne, neîncrederea unuia în altul, cele mai cumplite învinuiri reciproce, ameninșări de revolte și șoapte de conspirații. Așa de mult ne vedeam unul pe altul, și ne vedeam astfel, încât uitam de Dănsul de regele nostru de ieri...

Și orice solte s'ar duce unu mormânt răspunsuri din din adâncurile lui.

Răspunsuri au venit și de sub peatra de marmoră din Argeș, goală de toată golciunea unui an pierdut, în toate, de tot.

Războiul împotriva Serbiei.

Căderea Belgradului. — Lupte crâncene.

Atacul contra Serbiei este azi fapt împlinit. Trupele austro-ungare și germane cari luptă pe acest loc, au trecut prin mai multe puncte râurile Drina, Sava și Dunărea pătrunzând pe pământ sârbesc și luând Belgradul, capitala Serbiei.

Luptele de artilerie ce s'au dat înainte de această încercare au fost foarte crâncene.

Statul major al austro-ungariei anunță trecerea trupelor peste Drina, Sava și peste Dunăre prin următorul comunicat oficial:

Pe câmpul de sud-est, trupele austro-ungare și germane au forțat în mai multe puncte trecerea liniei Savei și a Dunărei între îmbucătura Drinei și porțile de fer; trupele înaintate sârbești au fost respinse.

Comunicatul oficial al statului major sârbesc dela 8 Octombrie n. anunță, că: „În ziua de 5 oct. n. pe frontul Dunării, la Gradiștea, artileria dușmană a aruncat 467 bombe de calibrul mare. De pe același front, dela Ovce și Panciova, artileria dușmană a bombardat cetatea din Belgrad și pozițiunile din Samar. Bateriile dușmane au aruncat de pe înălțimile pe Bejanina 200 de obuze.

Pe frontul Dunării, precum și pe cel al Savei, ca și pe întregul nostru front artileria dușmană nu au putut dobândi nici un rezultat.

Din Vărcelovo (România) se anunță cu datul de 6 Aprilie nou: »Dela oarele 9 seara până la 5 dimineața a început o luptă puternică între Sârbi și Austro-Ungari și Germani spre Ogradena și Milanovatz, cu scopul unui atac general între Tekia, Orșova și Iegolnitsa, cu tunuri, puști și mitraliere, prelungindu-se până lângă hotarul nostru. Se crede că Austro-Germanii au încercat trecerea în Serbia, profitând de cea deasă lăsată în urma ploii de asoră. Puterea focului a durat două ore. Valea Dunării văjăia de egomotul produs de gheratul gloanțelor și de explodarea ghiulelelor. Luptele de artilerie susținute ușor de Sârbi în apropiere continuă la oarele două după amiază, devenind din ce în ce mai tare în seara Dunării. (S.)

Iar dela Turnu-Severin (România) se anunță cu datul de 7 Octombrie n.: »De două zile are loc o groznică luptă întreprinsă de artileria austro-ungară și germană de pe înălțimile Orșovei și muntelui Alionului, contra pozițiunilor sârbești dela Tekia și Sib. Sârbi se mărginesc să răspundă slab. În aceste două zile artileria austro-ungară și germană a tras peste 1000 de salve de tunuri. Scutiți de focul artileriei trupele austro-germane au reușit să debarce pe insula Ada-Kaleh 10 mii soldați din toate armele.

Sunt informat, că pe întregul front între Orșova și Panciova, Austro-Ungarii și Germanii au început atacuri mari contra pozițiunilor sârbești. Locuitorii din Orșova au golit acest oraș, refugiindu-se în lăuntrul Ungariei. De câteva zile seosec neconținți trupe austro-germane în câmpul militar Orșova—Topleț, precum și un bogat material pentru pioneri. (Z)

Comunicat oficial sârb dela 9 Octombrie (Sâmcătă), oarele 9 seara, anunță: La 6 și 7 Octombrie st. n. dușmanul a trecut Sava la Jarka, Progorska-Ada și la Zabregie și în același timp Dunărea în fața fortăreței de jos a Belgradului. După lupte crâncene dușmanul a fost respins de pe toate aceste puncte, afară de fortăreța joasă a Belgradului; o parte din atacatori au fost făcuți prizonieri, restul a fost nimicit. Am prins doi ofițeri și o sută de soldați, printre cari se găseau și Germani. (Z)

Comunicatul austro-german care anunță ocuparea Belgradului sună astfel:

Orașul Belgrad, precum și înălțimile așezate la sud-vest și la sud-est, după lupte

crâncene de stradă au ajuns în stăpânirea noastră. Mai departe la miazăzi dușmanul oriunde ni s'a opus, a fost respins. Trupele noastre înaintază mai departe.

Iată cum anunță statul major sârb ocuparea Belgradului de către trupele austro-germane:

Nis, Octombrie st. n. ora 7 și 45 seara. — În ziua de 7 Octombrie și în noaptea de 7 Octombrie n. pe frontul Dunării între Gradiștea și Semendria, dușmanul a trecut Dunărea între șatele Zaton-Gorița și mica cetate Kostolat unde s'a putut ținea. Atacul dușmanului în contra insulei Kisilovo a fost respins. Lupta mai continuă spre Belgrad. Dușmanul a deschis un foc aspru pe întregul front și sub scutul acestui foc, a ajuns până la calea ferată la malul Dunării.

Trupele noastre de pe insula Ziganlia s'au reîntors pe malul stâng al Savei. Lupta mai continuă pe Sava, între Obrenovaț și satul Krtinska unde mersul dușmanului a fost oprit. Atacurile contra localității Zabregie și Obrenovaț au fost respinse. Pe Drina încercările din partea dușmanului a fost respinse. Trupele noastre luptă în modul cel mai înverșunat pe întregul front.

Pe Dunăre la Gradiștea și Smederevo, în noaptea de 8 spre 9 Octombrie n., dușmanul nu a putut înainta dincolo de Ram, cu tot focul foarte greu al artileriei sale, mai ales al tunurilor de calibrul mare. Luptele mai continuă între Koșolovaț și Dubroviț.

După o puternică pregătire de artilerie, dușmanul a îndreptat o puternică ofensivă în contra satului Petka, care a fost respinsă. Pozițiunile noastre din Semendria sunt lăuate la un foc prelungit al dușmanului, la care artileria noastră răspunde cu succes.

Trupele au îmbunătățire la apărarea Belgradului și s'au retras pe pozițiunile vecine cu orașul, în scop de a înlătura o bombardare a orașului cu tunuri de calibrul mare. Ocuparea orașului de către dușman nu a dat nici o îmbunătățire trupelor dușmane. Pe Sava, Obrenovaț, lângă satul Krtinska, dușmanul a dat trei asalturi în timpul nopții în contra pozițiunii noastre am respins cu vitejie toate atacurile inamicului. De asomenea, un atac puternic în timpul nopții în contra satului Krtinska, a fost respins. Lângă insulele Bolievacka și Progorska-Ada, dușmanul așezase două poduri, dar focul precis al bateriilor noastre a zdrobit podul de lângă Bolievacka-Ada, nelăsând apoi inamicul să-l repare. Pe râul Drina, peste drum de Badovinți, toate atacurile dușmane în contra pozițiunilor noastre au fost respinse. Pe restul frontului nimic de spus.

Acum să dăm cuvântul unui soldat german rănit în luptele din Belgrad, care povestește următoarele:

— Domnul meu, în Belgia am intrat prima-ora în foc. Am trecut prin multe, dar îmi mărturisesc, că acum pentru întâia oară am văzut războiu. Războiul adevărat numat în Sârbia se dă. Mai multe zile am bombardat pozițiunile sârbești de pe insula Ziganlia-Ada, pe care cu adevărat am măturat-o de pe fața pământului. Cel puțin o mie de Sârbi și-au lăsat acolo dinții. Dacă n'am avea mortierele de calibrul 42, noi nici-odată n'am fi putut străbate pe pământul Serbiei. Francezii și Englezii au înțeles Calimegdanul încât era de neînving, l'am nimicit. Din aceste pustiri am putut să vedem ceea ce era aci pregătit, cele mai fine fabricate franceze și engleze.

— Dar adevăratele greutăți ni le-au făcut însuși poporul sârb. Este aproape de nedescris lupta înverșunată, care s'a dat în Belgrad timp de 48 de ore. Cu armata sârbă isprăveam noi mai ușor, dar locuitorii orașului ne-au pus pie-deci de neînchipuit.

Copii în vârstă de șapte ani aveau revolvere în mâni, moșnegi în vârstă de 70 ani împușcau asupra noastră. Istoria lumii n'a mai pomcnit așa ceva.

— Domnul meu trebuia să ne închinăm înaintea infanteriei sârbe. Soldații sârbi împușcă excelent. Cercetați spitalele noastre și veți vedea cum toți soldații au răni la cap.

Îți mai pot spune, că nu vei găsi nici un singur coif german teafăr. Lupta de stradă a fost atât de înverșunată, încât sfărșind lupta toți soldații germani aveau vârful coifului încovoiat;

Într'adevăr s'a dat luptă cu pumnii și piept la piept.

— Am trecut peste greutățile cele mai mari, dar cu toate acestea ne găsim încă în fața unei datorii îngrozitoare. Insași natura a întărit Serbia. Fie care colină e o cetate care trebuie cucerită, fiecare pădure, un loc umbros e un scut puternic, de unde unul câte unul trebuie să scoți pe soldați sârbi. Dar părerea comună e că în decurs de două luni de zile vom mătura Serbia, iar dacă am trecut peste această întrebare grea, atunci vom putea ușor respira, fiindcă s'a isprăvit și chestia Balcanului. Iar dacă acest fapt nu va însemna sfârșitul războiului, totuși va grăbi sfârșirea lui.

— Credeți-mi, domnule meu, că numai acum am ajuns să știm prețui marea vitejie a trupelor austro-ungare. Ceea-ce au săvârșit aceste trupe aici, afară de sfârșitul trist e o adeverată minune.

Pressa turcească și ținuta României.

România va trebui să intre în războiu.

Oficiul otoman „Hlal“ ocupându-se într'un articol de fond de ținută României, spune că declarațiile dlui Brătianu — privitoare la noua situație creată în Balcani, în urma mobilizării Bulgariei și Greciei și la atitudinea României de a persista în neutralitatea nearmată — nu luminează în destul ținuta luată de România încă dela începutul războiului.

Zisul ziar spune:

Cari sunt adevăratele ei gânduri? Nu cumva se speră la București că se va dobândi Transilvania sau Basarabia fără nici un loc de pușcă, cum a fost cazul cu Dobrogea? Sau oamenii de stat români au găsit că e mai cu minte să păstreze neutralitatea până la sfârșitul războiului, muțămindu-se de ori-co câștig nou?

Aceasta a doua, care n'ar displăce desigur unui mare număr de politicieni din București, ne pare exclusă.

România cu pozițiunea ei geografică, n'ar putea să se slăvească cu o „splendidă izolare“ asemenea aceleia a Marii Britanii, pentru a putea determina linia ei de conduită după dorințele și sentimentele sale. Dânsa este încunjurată de puteri cari n'au nici un motiv pentru neutralitatea ei, și cari din contră, nu pot să aibă față de dânsa decât sentimente de neîncredere.

În primul rând vine Bulgaria, România nu poate spera niciodată că Bulgaria îl vor țela intrarea în Dobrogea.

Bulgaria a anunțat deja hotărârea ei de a realiza odată pentru totdeauna idealul Bulgariei mari.

Ce vor face Românii cu Dobrogea bulgărească luată acum doi ani?

Se vor mulțumi oare ei să vadă pe vecinii lor deveniți mai tari fiind pentru ei o amenințare, în cazul când Românii, din parte I, n'ar primi nimic pentru a stabili o cumpănă dreaptă.

România are un al doilea vecin care și el n'are nici un motiv să manifesteze multe semne de simpatie și bunăvoință acestei țări. Sub pretext de neutralitate, România a stânjenit comunicațiunile între puterile centrale și aliații lor Turcia, și pe de alta parte, a permis transportul munițiilor din Rusia în Serbia, pe Dunăre. A oprit fără nici un motiv exportul cerealelor pentru puterile centrale, după-ce contra-valoarea

care se ridică la mai multe milioane fusese varsată de către cumpărătorii austro-germani; dânsa a recurs la aceste măsuri într'un moment când Înțelegerea avea încă speranța de a înfometea Germania și Austro Ungaria. Puterile centrale ieșind biruitoare în războiul general nu vor avea nici un motiv pentru a favoriza interesele și viitorul acestei țări.

În această ordine de idei, credem că-i va fi cu neputință României să rămână neutră până la sfârșitul războiului.

Mai curând sau mai târziu — dacă evenimentele continuă desfășurarea actuală — dânsa va fi silită să-și recunoască greșeala și să se grăbească să pună greutatea spadei sale în cumpănă.

Trebuie să se aibă însă în vedere că întârzierea României de a face mai curând ceea ce va fi nevoie să facă mai târziu, micșorează sortile ei de izbândă.

Fiecare zi care trece micșorează însemnătatea ei.

Acum după zădărnicierea ofensivei anglo-franceze, care era, se pare ultima carte a Înțelegerii, Românii vor fi lămurii și vor putea determina mai bine și mai lesne ținuta pe care trebuie să o ia în sfârșit.

Ce a spus ministrul prezident al Franței despre politica Balcanilor.

Antanta trimete ajutoare Serbiei. Nădăjduiesc la sprijinul României și Greciei.

— După Agenția tel. ungară. —

În 13 Octombrie n., d. Viviani, șeful guvernului francez, a făcut în camera franceză declarații în legătură cu situația diplomatică.

Înainte de toate d. Viviani a spus că dela izbucnirea războiului totdeauna chestia balcanică a stat pe primul plan al interesului lumii. Tratatul din București a lăsat o mare mânie în inima statului bulgar și la poporul bulgar. Guvernele aliaților au încercat să repareze această chestie, așa, că în urma năzuințelor lor să se restabilească armonia în Balcani. Cu toate străduințele aliaților, sprijinite și de către România, Grecia și Serbia, nu a fost cu putință să se câștige conclucrarea sinceră a Bulgariei, care și-a formulat pretențiuni, în paguba celor patru state vecine. Noi aveam însă speranța, că România, Grecia și Serbia vor vrea să facă jertfa de-a da Bulgariei anumite ținuturi. Turciei, care s'a alăturat Germaniei, nu-i mai dădurăm nici o atențiune.

Ce privește România, străduințele noastre n'au rămas fără rezultat, întru cât România a primit favorabil proiectul unei înțelegeri balcanice. Mobilizând jumătate din armată, faptul acesta i-a dat putința să respingă eventuale atacuri, să se apere împotriva apăsărilor germane și să controleze cele ce se petrec la frontiera austro-ungară și la frontiera bulgară. În România se știe, că numai învingerea împătritel înțelegeri poate mulțumi realizarea aspirațiilor românești.

Bulgaria a semnat o înțelegere cu Turcia și a luat angajamente față de Germania. Guvernul bulgar a răspuns

cu mobilizare la întrebarea noastră prietinoasă cu privire la gândurile sale. În răstimpul acesta Germania și Austro-Ungaria au concentrat trupe la frontiera Serbiei. În urma acestei ținute a guvernului bulgar, am revocat propunerile ce am făcut și împreună cu celelalte state din Balcani ne-am recâștigat libertatea de acțiune. Ce privește Serbia, această țară al cărei eroism trei războaie nu i-au putut slăbi, face pregătiri eroice, pentru a face față pe două fronturi atacurilor proiectate la Berlin, Viena și la Sofia.

Luând în considerare urmările morale cât și cele militare nu putem permite nici izolarea Serbiei, dar nici ruperea legăturii noastre cu aliații noștri. Calea noastră pentru ca să putem sprijini Serbia, duce peste Salonic. Din momentul mobilizării bulgare am urmat tratative cu primul ministru grec. Asta era foarte firesc, deoarece contractul dintre Serbia și Grecia prevede obligamente și în cazul unui atac din partea Bulgariei.

S'a îndrăsnit a asemăna pasul călcat al nostru cu cel al Germaniei, când aceasta a călcat neutralitatea Belgiei. Condițiunile cu cari noi am debarcat la Salonic, precum și primirea ce ni s'a făcut în Salonic dovedesc în destul nesocotința învinuirilor ce ni se fac. În înțelegere cu aliații săi Franța a început o acțiune energică. Gândul principal ce ne preocupă este apărarea portului nostru, precum și eliberarea prin străduințe viguroase a teritoriilor noastre ce ne sunt încă ocupate. Victoria ce o vom obține în această privință o vom putea mulțumi și valorosului sprijin al eroicilor aliați. Nu există guvern, care să dea o altă interpretare tragediei, dar simplei datorii ce i se impune. Dar fără a ne slăbi frontul, ni se impune datorita să răspundem chemărilor ce avem, pe care ne o dictează interesele și cinstea noastră.

Între noi, guvern, și comandantul șef al armatelor noastre franceze există înțelegerea cea mai completă. Înțelegerea e deplină între Anglia și Franța. Asta mai potrivit aș putea-o caracteriza în modul acesta: încă și în prezent Anglia și Franța sunt una cu aliații lor să dăm Serbiei, care a cerut sprijinul nostru, ajutor și să asigurăm pe seama Serbiei, Greciei și României dănuirea tratatului de București, al cărui garanți suntem. Guvernele englez și francez sunt de acord, ce privește numărul trupelor și corespunzător părerilor autorităților lor militare Rusia se alătură și ea aliaților săi în scopul sprijinului ce este a se da Serbiei. Noi am răspuns datoriei noastre de aliat. Armonia între aliați niciodată n'a fost mai mare și mai strânsă, ca acum, nicicând speranța noastră în învingerea comună n'a fost mai mare ca acum.

Discursul dlui Viviani a fost întrerupt de dese manifestări de plăcere a membrilor camerei. La propunerea deputatului Klotz, din partidul d-lui Viviani, camera s'a amânat până Miercuri.

Războiul Sârbilor cu Bulgarii.

O telegramă a biroului parisiian Havas ne-a adus deodată știrea că Bulgarii au atacat fron-

tul sârbesc dela Knjazevac, la granița Serbiei spre nord-ost dela Niș.

Telegramele ce ne-au sosit mai târziu vestesc în mod oficial izbucnirea războiului între Bulgaria și Serbia, dar prezintă pe Sârbi ca provocatori, cari au trecut granița atacând trupele bulgare pe teritor bulgar.

Oricare ar fi adevărul, fapt sigur și întărit oficial este, că războiul sârbo-bulgar a izbucnit, ceea ce a avut de urmare declararea războiului Sârbiei de către Bulgaria începând de Joi dimineața la orele 8.

Iată telegramele mai noi:

Viena, 14 Octomvrie. — Corespondența politică află dela ambasada bulgară:

Trupele sârbești au trecut în 12 și 13 Octomvrie la Kustendil și la Belogradic granița bulgară atacând trupele bulgare. S'a desfășurat lupte îndârjite, cari continuă. În urma acestui atac guvernul bulgar declară, că Bulgaria se află în stare de război cu Serbia începând de Joi-14 Octomvrie, orele 8 dimineața.

București, 14 Octomvrie. — (Comunicat oficial).

D. Radef, ministrul Bulgariei, a făcut cunoscut oficial eri la orele 11 dimineața atât dlui Ion I. C. Brătianu, președintelui consiliului de miniștri și ministru de război, cât și dlui Em. Porumbaru, ministru de externe, că Bulgaria a declarat războiul Serbiei.

D. Radef a fost însărcinat în acelaș timp de guvernul său să declare, că Bulgaria va continua să observe ținuta cea mai amicală față de România.

Sofia, 14 Octomvrie. — Regele Bulgariei a publicat un manifest, în care invita poporul și armata să apere pământul patriei pângărit de dușmanul înșelător și să obzereze pe frații cari gem sub jugul sârbesc. Manifestul încheie cu următoarele cuvinte: *Vom ataca pe Sârbi deodată cu armatele viteze ale Puterilor centrale.*

Luptele bulgare-sârbe.

Sofia, 13 Octomvrie. — Se comunică în mod oficial:

Trupele sârbești trecând granița au încercat eri să ocupe înălțimile din Koritka, Clava și Rsvit-K-mak, situate pe teritorul bulgar, la vest de Belogradic, lupta, care s'a încins a ținut toată ziua. Trupele bulgare au respins pe sârbi și au recapat aceste pozițiuni.

Sofia, 13 Octomvrie. — În mod oficial în legătură cu atacul anunțat al ținutului bulgar la Belogradic Sârbi au încercat azi dimineața o năvălire în mai multe comune din teritoriul Trn Basilgrad și Kjustendil cu scopul să ocupe punctele strategice bulgare și să apere drumul spre Salonie. Încercarea Sârbilor a fost zadărnica de trupe bulgare șezate în apropierea punctelor amenințate. Azi noapte le-a reușit trupelor noastre să ajungă pe Sârbi, dar lupta continua încă în unele puncte. Pierderile Bulgarilor, cari se cunosc până acum, sunt de 13 morți, cam 30 greu răniți și 160 ușor răniți.

Sofia, 14 Octomvrie. — Oficiul „Narod-prava” comunica următoarele:

Trupele sârbești au întreprins la Belogradic un atac asupra teritoriului bulgar. Ca răspuns la această provocare nebună trupele bulgare au ocupat după o luptă grea o înălțime și alte două puncte pe ținutul sârbesc, pentru a se apăra mai cu succes.

Ținuta României.

București, 14 Octomvrie. — Corespondentul lui „Pester Lloyd” comunica:

Eri a avut loc sub presiunea dlui I. C. Brătianu un consiliu de miniștri, care s'a ocupat cu starea politică. S'a văzut, că democrații nu sunt motive, cari să schimbe ținuta neutră a României.

București, 14 Octomvrie. — D-nii Take Ionescu și N. Filipescu, au fost primiți aseară la orele 7, într-o vizită de către dl I. C. Brătianu. Această vizită s'a produs în urma cererii celor doi șefi ai Federației, după câte șuzit până în prezent, de a sili pe primul ministru să declare dacă are vre o legătură cu Quadrupla Înțelegere și în cazul când așa este, de ce natură este aceea legătură.

Dl. P. P. Carp, fost președinte de consiliu a sosit eri în Capitală venind dela Țibănești. Dl Carp va rămâne mai multe zile la București.

Bulgarii au început luptele contra Serbiei.

Paris. — Agenția Havas anunță contrareelor ce le spun Bulgarii: Biroul de presă din Niș publică următorul comunicat oficial cu datul de 12 Octomvrie n.:

Bulgarii ne-au atacat pe frontul dela Knjazevatz.

(Knjazevatz, orașel spre răsărit-miazăzi dela Niș și la vre-o 30 klm. spre apus dela granița bulgară, lângă râul Timoc).

Rotterdam. — Lui „Le Temps” i-se anunță din Atena:

Două divizii bulgare au atacat trupele sârbe concentrate spre Knjazevatz, situat spre apus-miazăzi dela Vidin, la 20 klm. depărtare dela granița bulgară și la 40 klm. dela Niș.

O nouă propunere făcută României.

Laussane. — „Gazette de Lausanne” află din Paris: Impătrita înțelegere a început o nouă tactică, pentru ca să atragă România de partea ei. După ce prin convenție stăpânirea Constantinopolului este asigurată Rusiei, ceea ce înseamnă o stănjenire a comerțului român, în schimb, deci ofer României o fașie strămlă din teritoriul bulgar locuit de Cușo-Vlahi (Macedoneni), ce se întinde dela Dunăre până la Marca Egee, în cazul când România ar ataca Bulgaria dela spate. (!!?)

La Londra se crede, că această propunere va fi primită, dar din considerații față de Bulgaria, care a declarat războiul Serbiei, ea n'a putut fi înfăptuită.

D. Venizelos agită împotriva Bulgariei.

Atena. — În camera dl. Venizelos a ținut un discurs, în care între altele a spus:

„Nu e vorba acum să ducem sau nu războiul, ci se pune întrebarea când va trebui să începă Grecia războiul. În nici un caz nu este permis să lăsăm înfrângerea Sârbiei de către Bulgaria. Dinpotrivă, interesul Greciei este ca Bulgaria să fie învinsă.

Noul plan balcanic al Angliei.

Lugano. — „Idea Nazionale”, află din Genova:

Oficiul de externe al Angliei a făcut un nou plan de operațiuni, care are de scop străfomarea întregii situații din Balcani, și-ar nimici planul năvălirii Austriei și Ungariei, și ar îndemna România și Grecia să se alăturoe către împătrita înțelegere. În această privință flota engleză va avea rolul de frunte.

Lucrarea Ententei.

Salonie, 14 Octomvrie. — Alături au sosit ieri noui trupe engleze. Ofițerii superiori englezi au închiriat vile și hoteluri pentru statele majore plătind chiria înainte pe timp de 6 luni.

Paris, 14 Octomvrie. — „Petit Parisien” anunță din Roma:

Din izvor bine informat se află, că Italia ia parte la operațiunile aliaților în Balcani.

Consulul român din Rusciuk a luat sub scutul său pe supușii ruși și italieni de aci.

București. — În urma plecării reprezentanților diplomației ai Rusiei și Italiei, din Bulgaria, ministrul de afaceri străine al României a însărcinat pe consulul român din Rusciuk de a lua sub scutul său pe supușii ruși și italieni, din ținutul aceluși consulat.

Circulația pe linia Prahova-Niș-Salonie este cu desăvârșire întreruptă.

București. În urma mișcărilor de trupe cari au loc în Serbia, circulația este cu desăvârșire întreruptă pe linia Prahova-Niș-Salonie. Din această cauză supușii francezi, englezi, belgieni și italieni, cari ar voi să se întoarcă în patria lor, n'au alt drum posibil decât prin Petrograd-Suedia-Anglia-Franța.

Trupe franceze și engleze în Niș.

București. — Biroul de presă sârbesc anunță cu datul de 12 Octomvrie că în Niș au

sosit trupe engleze și franceze și pentru transportarea acestor trupe s'au luat toate măsurile. Căile ferate sârbești stau liber la dispoziția acestor trupe. Biroul de presă sârbesc vede în comunicatul său că populația a întâmpinat cu în-suflețire pe soldații străini sosiți pe teritoriul sârbesc și uralele ce li s'a făcut au fost mai cu seamă în capitala Serbiei călduroase și impozante.

Evacuarea Nișului.

Genf. — Ziarele din Turin anunță: Autoritățile civile au început încă Vineri să golească Nișul.

Italia va trimite ajutor Muntenegrului.

Sofia. — După știrile sosite din Cetinje Muntenegru va primi ajutor dela Italia, care îi va trimite trupe de bersagleri și artilerie de munte.

București. — Se vestește că în Cetinje petrec mai mulți ofițeri din statul major italian, cari au luat parte la consiliul prezidat de regele Nichita. După cum se spune s'ar fi luat măsură, ca trupe italiene să treacă preste teritoriul Muntenegrului.

Ofensivă împotriva Muntenegrului.

Genf. — „Journal de Genève” anunță că deodată cu începerea luptelor împotriva Serbiei, trupele austriace și ungare au atacat trupele muntenegrine. Apărarea muntenegrină e condusă de însuș regele Nichita, ca comandant suprem al armatei muntenegrine.

Declarațiile ministrului Orlando.

Zürich. — „Stampa” din Turin li atribuie consiliului de miniștri italian, ce a avut loc în zilele din urmă, o foarte mare însemnătate. Consiliul a discutat adocă ținuta, care are să ia Italia față cu nouile întâmplări din Balcani.

Contraamiralul Corsi, noul ministru de marine a făcut cunoscut consiliului de miniștri programul Italiei din punct de vedere al marinei de război a Italiei. Datoria noului ministru va fi să ușureze aliaților noua întreprindere în Orient.

Ministrul de externe Sonnino a raportat despre noua situațiune și a făcut cunoscut ținuta care a crezut că o mai bine că o ia față cu noui întâmplări și față cu celelalte state ale împătririi înțelegerii.

Primul ministru, Salandra a declarat, că ținuta diplomației italiene o în legătură cu ținuta diplomației aliate și ținuta luată față de Bulgaria și ultimatul trimis de către Rusia Bulgariei acoper deplin politica Italiei. Italia aşteaptă desfășurarea întâmplărilor cu încredere deplină în aliații săi și e convinsă că împătrita înțelegere va ieși biruitoare din acest război.

Consiliul de miniștri a dat atențiunea tuturor împrejurărilor, atât celor cari privesc războiul italian, cât și celor cari privesc războiul în Balcani. Se crede că din partea guvernului se vor face însemnate declarații privitor la toate chestiile, în 20 Octomvrie, când ministrul Orlando va rosti un discurs mai mare la Palermo.

La Constantinopol nu se dă crezământ știrii despre încetarea acțiunii împotriva Dardanelelor.

Constantinopol. — Știrile aruncate de antantă, despre încetarea luptei împotriva Dardanelelor sunt primite aci cu cea mai mare rezervă și îndoială.

Cum va ataca Rusia pe Bulgaria?

Lugano. — „Tribuna” anunță că flota rusească plecând din Sebastopol, va întreprinde cu 80 vapoare un atac împotriva țărmului bulgar al Mării Negre. Cele două noi dreadnoughturi rusești sunt provăzute cu tunuri, cari pușcă la foarte mari distanțe, așa că Bulgarii multă vreme nici gândi nu se pot la apărarea Varnei și a Burgasului. Acoperiți de flotă, vor debarea pe țărmul bulgar mai întâi 80 mii soldați ruși, a căror număr va fi sporit după nevoie, până la 200 mii.

Șase mii de „Bulgari” se întorc în țară peste România.

București. — „Journal de Balkans-ecrie: Legația Bulgariei la București desminte

vestea că șase mii de Bulgari mobilizați, veniți din Germania ar fi cerut voie să treacă peste România. Este stabilit că în toată ziua numărul mobilizați, cari își zic »Bulgari« cer să treacă peste România. Se poate stabili că aceștia nu sunt toți Bulgarii din Germania și că nu sunt toți Bulgarii.

Ofensiva contra Serbiei și situația generală.

Paris. — »Le Temps« scrie: Se poate prevedea că întâiele bubuituri de tunuri trase la Dunăre vor fi semnul unei reîncepteri generale de acțiuni mari împotriva armatelor germane pe toate fronturile.

„Bulgarii“ cari trec peste România,

București. — »Journal de Balkans« scrie: Legația Bulgariei la București a cerut guvernului să permită trecerea celor șase mii de mobilizați, bulgari cari vin din Germania, și în același timp vagoanele cu transportul lor.

În fața acestui număr mare de mobilizați,

administrația românească s'a întrebat cu dreptate dacă nu-i vorba în adevăr de ofițeri și ingineri germani, cari vreau să plece la Sofia și Constantinopol. În acest caz, autorizarea trecerii lor pe teritoriul românesc va fi contrar hotărârilor convenției de la Haga, cari privesc țările neutre.

Guvernul român va fi dispus să lase trecerea numai acelor cari au motivat în chip definitiv naționalitatea lor bulgară. Cu toate acestea dată fiind viclenia unora, buna credință a autorităților poate să se lase surprinsă.

Miniștrii plenipotențari ai Quadruplicei au făcut cereri pe lângă d. Brătianu, președintele consiliului, pentru ca dorința cerută să fie respinsă.

Guvernul german a protestat la Atena împotriva debarcării de trupe la Salonic.

București. — Se telegrafiază din Atena Ministrul Germaniei la Atena a trimis guvernului greces o notă diplomatică, în care protestează împotriva debarcării de trupe la Salonic și arată că prin fapta aceasta a împătritei înțelegeri se vatamă neutralitatea teritoriului greces.

În sfârșit se spune în nota germană, că Germania va aștepta să vadă ce face guvernul greces față cu antanta.

Ministrul Bulgariei a părăsit Rusia.

Stockholm. — Ministrul Bulgariei la Petrograd și-a cerut actele și a părăsit Rusia. Apărarea supușilor bulgari aflați în Rusia a fost încredințată ministrului Svediei.

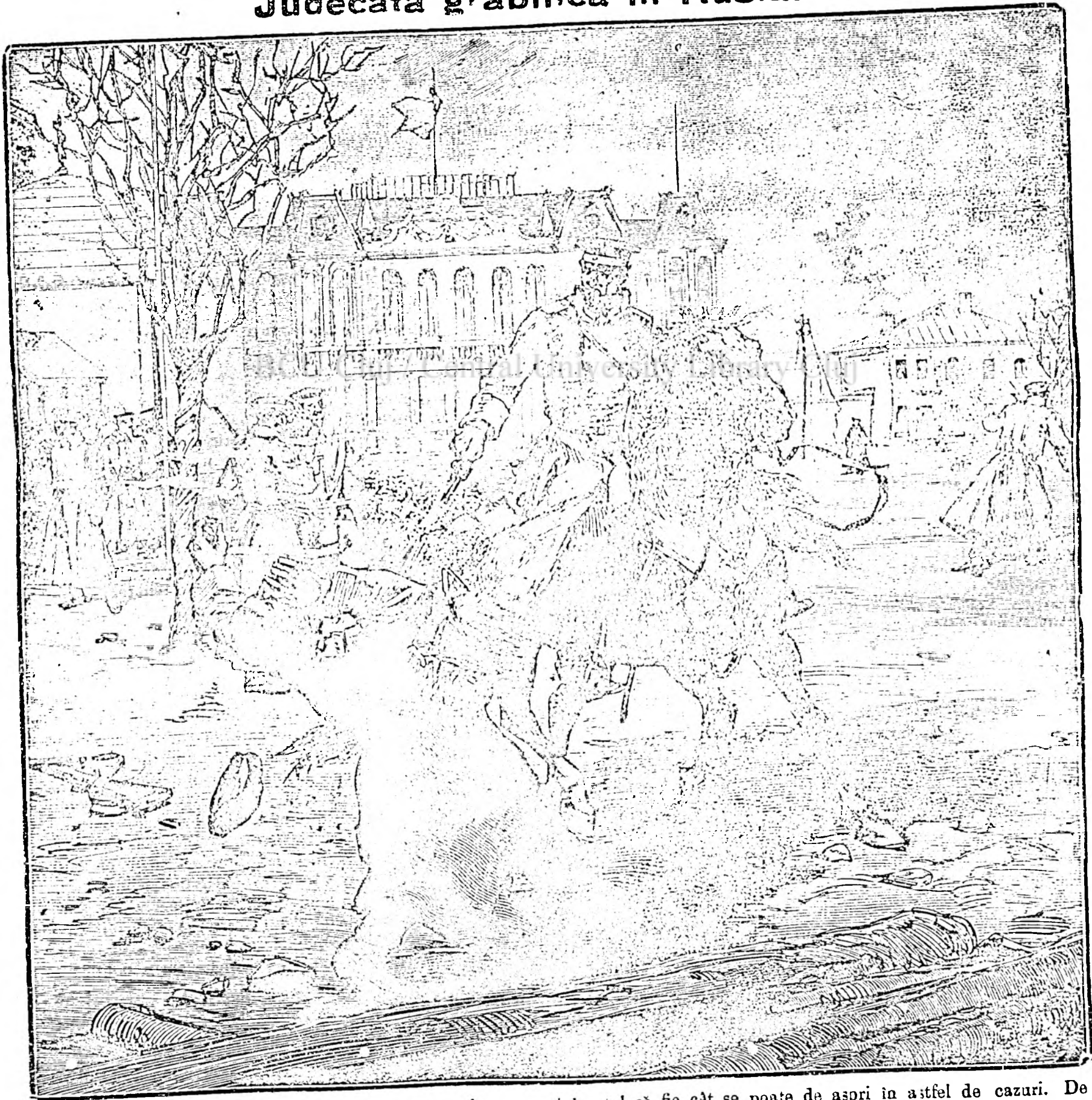
Sfat de războiu englez.

Rotterdam. — »Daily Express« anunță: Ieri după amiază a avut loc în ministerul de războiu de pe Downing Street un consiliu de războiu, care s'a ocupat cu chestia Dardanelor și situația Serbiei.

Demisia ministrului de externe francez.

Paris. — Agenția Havas anunță că primul ministru Viviani a adus azi la cunoștință consiliului de miniștri demisia ministrului Delcassé. Consiliul a primit demisia și l-a însărcinat provizor cu conducerea afacerilor externe pe primul ministru Viviani.

Judecată grabnică în Rusia.

Multe retrageri și înfrângeri, pe cari le-a suferit armata rusească, a produs mare demoralizare (nerinduală) în sânul armatei. Nu se mai respectează cum se cade poruncile, ce se dau, și nu mai domnește adevărata subordinațiune (supunere) militară. Urmarea acestor stări este, că soldații ruși folosesc bucuros orice prilej numai să poată dezerta din armată. Pentru a se încunjura și împedeca aceasta, ofițerii ruși au primit

dreptul să fie cât se poate de aspri în astfel de cazuri. De acest drept ofițerii se folosesc în multe rânduri astfel, că la cea mai mică nesupunere soldatul e răsturnat la pământ de glonțul ofițerului său. Chipul nostru ne arată momentul când un soldat rus e împușcat, pentru dezertare, în fața camerazilor dela trupa lui.

Scrisoarea regelui bulgar către regele României.

Sofia. — Regele Ferdinand al Bulgariei a adresat regelui României o telegramă foarte călduroasă din prilejul aniversării de un an dela moartea regelui Carol. Regele României a răspuns regelui bulgar îndată după primirea telegramii.

Câmpul de operații din Balcani.

Atacurile noastre în sud-est progresează în tot locul, cu toată rezistența grozav de îndârjită a dușmanului. La cursul inferior al Drinei trupele noastre au alungat pe Sârbi din mai multe tranșee.

La sud dela Belgrad am luat dela dușman mai multe puncte de sprijin aparate cu îndârjire. Contra atacurile Sârbilor au dat greș în tot locul cu grele pierderi pentru ei. *Höfer.*

Generalissimul bulgar despre mobilizarea Bulgariei.

Din Sofia se anunță: Noul generalissimul armatei bulgare, generalul Iekow primind zilele trecute pe ziariștii austriaci, ungari, germani și americani, le a spus între altele următoarele:

Bulgaria nu dorește războiul. Noi am mobilizat deabia după ce Sârbi, în loc să ne predea Macedonia, au adunat la granița bulgară trupe. În loc de a constrânge pe Sârbi ca să leze, antanta a adresat Bulgariei un ultimatum cerându-ne să rupem îndată legăturile cu puterile centrale, ceea-ce ar însemna pentru noi o omorâre. Cerându-ne aceasta, împătrita înțelegere credea, că va provoca în Bulgaria turburări în lăuntru. Bulgaria s'a hotărât atunci să-și apere cu demnitate drepturile. Intregul popor bulgar s'a unit în jurul guvernului.

Ce spun Sârbii?

Ambasadorul bulgar Ciapraikow reintors acasă din Niș, spune că dispoziția în Serbia e foarte tristă dar și foarte hotărâtă. Ciapraikow crede că Sârbi se vor apăra până la ultima picătură de sânge. Aceasta va fi războiul desădejdi, la sfârșitul căruia casa domnișoarei sârbească se va refugia peste Albania în Italia. În împrejurările războinice de azi pentru Karaghiorghovici, acesta este drumul cel mai scurt, pentru a ajunge iarăși în căminul părinților la Geneva.

Un milion Sârbi — sub arme.

Din Haga se anunță: „Daily Telegraph” scrie, că populația din Macedonia-Sârboască a început pregătirile pentru războiul de bandă. Acum în întreaga Sârbia femei și moșnegi sunt gata pentru apărarea patriei. Dacă la aceștia adăugăm 300.000 soldați, în Sârbia se află sub arme aproape un milion oameni de diferite vârste și sexe, și toți sunt hotărâți să-și jertfească viața pentru apărarea patriei.

DEPEȘI.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

În timp ce monitoarele dușmane bombardau fără succes țărmurile dela Westende, iar artileria dușmană pozițiile noastre la nord dela Jpern, Englezii au trecut la atac aproape pe întreg frontul dintre Jpern și Loos, la spatele unor nori de fum și de gazuri, dar atacul lor a dat greș total. În mai multe locuri norii de fum s'au lăsat asupra tranșeelelor dușmane. Numai la nord-est și la ost dela Vermelles Englezii au putut prinde teren, în locuri mici, în tranșeele noastre înaintate, de unde au fost însă din nou alungați în mare parte cu granate de mână.

Cinci atacuri, unde nu s'au folosit nori de fum, dar s'au folosit mari forțe, contra pozițiilor noastre la vest dela Houthen, au fost respinse cu mari pierderi pentru dușman. La sud dela Angres am luat dela dușman două mitralieze

Cu ocazia curățirii de dușman a micilor cuiburi, pe cari Francezii le mai țineau încă ocupate pe înălțimea la ost dela Souchez, au rămas în mâinile noastre 400 prizonieri.

La Champagne Francezii și-au continuat atacurile. La sud ca și la nord dela șoseaua Tahure-Souain atacurile acestea au fost respinse cu mari pierderi pentru cei cari au atacat. Incercările violente de atac au fost înăbușite în germene de focul artileriei noastre.

Pe înălțimea dela Combres a fost aruncat în aer un tranșeu dușman în lungime de 120 metri.

În Vosgi Francezii au încercat să reocupe poziția de pe Schratzmannle, luată dela ei în 12 Oct. dar atacul lor a eșuat la pedecile noastre.

Marele sfat de războiu dela Calais.

Din Haga se anunță:

Despre sfatul de războiu al antantei ținut săptămâna trecută se anunță din Calais următoarele:

Ministrii englezi au fost în număr deplin de față la consiliul de războiu. De asemenea și Mareșalul French. Din partea Franței au luat parte Viviani, Agagneur, Millerand, Joffre și mai mulți membri ai marelui stat-major al armatei franceze. Sfatul s'a ocupat mai mult cu problema balcanică. Joffre și Millerand s'au opus cu toată hotărârea debarcării de trupe la Salonic, dar au rămas în minoritate.

250 mii ruși gata de a ataca Bulgaria.

Niș. — În regiunile Odesei s'au pregătit 250.000 de soldați să lupte contra Bulgariei în cazul când aceasta va ataca Serbia.

Trupele rusești vor fi aduse pe Dunăre și vor ataca mălul bulgar al râului.

Trupe italiene în Dardanele.

Atena. — „Le Messenger d'Athene” primește știrea că Italia a trimis trupe pentru a lua parte la luptele din Dardanele.

Alți 20 de mii de Englezi la Salonic.

Sofia. — Debarcările de trupe continuă la Salonic. Alți 20 mii Anglo-Francezi au debarcat ieri în portul grec. Până acum nici un soldat al aliaților n'a părăsit Salonicul.

Orașul Cernăuți n'a fost ocupat.

București — „Ziua” află din Bărdujeni: Este neadevărată știrea dată de unele ziare, că orașul Cernăuți ar fi ocupat. Orașul și întreaga Bucovina până după Boian, este în stăpânire Austro-Ungarilor. Lupte crâncene sunt însă în curs.

Un regiment de infanterie africană în Serbia.

Londra. — După o știre primită din Salonic de „Daily Mail” primul regiment de infanterie africană care se ține de armata francez va pleca cu trenul în 15 c. în Serbia.

Sârbii și atacul Bulgarilor.

București. — Știrea ziarelor „Kambana” din Sofia și „Politique” din Bu-

curești, că Sârbii se apără împotriva ofenzivei austro-ungare-germane cu toate forțele lor, iar față cu Bulgaria nu opun o împotrivire mai mare, se confirmă și din sursă sârbească. Se spune însă, că aceasta nu înseamnă că Sârbii ar fi renunțat la Macedonia și ar goli pozițiile în fața armatelor bulgare fără ciocniri serioase. *Față cu Bulgaria în cea mai mare parte a frontului, e vorba că Sârbii vor fi înlocuiți cu trupele anglo-franceze.* Sârbii își apără pozițiile față de Bulgari numai până când armatele debarcate la Salonic vor începe să se desvoalte.

Sforțări pentru câștigarea României.

Rotterdam. — Corespondentul din București a lui „Times” anunță, că România, după atacul bulgarilor, nu-și va mai putea ține multă vreme neutralitatea. Impătrita înțelegere va face pașii să înduplece guvernul român să ordone mobilizarea și să intervină alături de ea. Criza în România a atins culmea. Diplomația ambelor partide fac nemai pomenite sforțări, deoarece simt că acum se va decide soarta Balcanului.

Speranțe sârbești.

Niș. — „Pravda” scrie: În curând Balcanul va fi iarăși în flăcări, deoarece Serbia speră că răspunsul Bulgariei va fi mobilizarea României și aceasta îi va urma în curând intervenția armată a Greciei și României.

Ce așteaptă antanta dela Grecia.

Atena. — „Hestia” scrie, că guvernul grecesc a răspuns la nota guvernelor împătritei înțelegeri. După cum e informat numitul ziar grecesc împătrita înțelegere a cerut dela Grecia un răspuns hotărât privitor la ținuta care o va lua, în caz când Bulgaria ar ataca Serbia în cursul războiului austro-ungar-german. Guvernul grecesc răspunzând a adresat celor 4 reprezentanți ai împătritei înțelegeri întrebarea: *Care ar fi ținuta înțelegerii față de Grecia, când aceasta ar fi aplicată să grăbească în ajutorul Serbiei.* Cei patru ambasadori au răspuns la întrebare aceasta primului ministru Zaimis, însărcinați din partea guvernelor lor, că înțelegerea e aplicată să trimită în Balcan numai mai multe sute de mii soldați, ci s'ar îngriji de munițiune și afară de aceasta i-ar da Greciei un nemărginit sprijin în bani. Față de aceasta înțelegerea așteaptă ca Grecia să-i trimită Serbiei în ajutor o armată de 150 de mii oameni. „Hestia” e informată că primul ministru Zaimis va da răspuns la sfârșitul acestei săptămâni, ca până la ședința camerei, ce va avea loc în săptămâna viitoare zarea politică să fie deplin deslușită.

Pontonul român dela Șistov rechișionat de Bulgari.

Zimnicea. — La 26 c. vaporul „Radu Negru” a plecat la Șistov, spre a transporta la malul românesc pontonul român din acel port. Când vasul a ajuns la Șistov, autoritățile bulgare au comunicat comandantului vasului că pontonul român a fost rechișionat de autoritățile bulgare și nu poate fi liberat. În

urma acestei declarații vaporul „Radu Negru“ s'a înapoiat la Zimnicea.

În urma unui nou ordin vaporul a plecat din nou la Șistov ca să ridice pontonul, dar și de data aceasta pontonul nu a fost liberat de Bulgari.

Patrula bulgare atacând pescari români.

București. — Zarele din capitală au primit următoarea informație:

D. Dr. Anghelescu, ministrul lucrărilor publice a primit din partea „Navigației fluviale române“ următorul raport:

„Soldații dela pichetul bulgar »Baltog« împiedecă navigația bărcilor de pescari pe Dunăre, chiar în apele noastre. Astfel cazul dela 15 Septembrie v. cu pescarii Florea Ioniță, D. Radu și M. Tudor din Turtucaia cari voiau se treacă spre Bechet în barca Nr. 440, cu solul vizat în regulă, pe la ora 6 seara. Venind să pescuiască pe malul românesc au tras cu barca la mal. În acest moment patrula bulgare dela Baltog au tras ca la vre-o 20 de focuri de armă asupra pescarilor provocându-i să vie la malul românesc. Gloanțele n'au nimerit ținta, iar pescarii au stat toată noaptea într'un ostrov până a doua zi când s'au întors la Turtucaia.

Aducând cazul la cunoștința ministrului lucrărilor publice, „Navigația fluvială română“ cere ca faptul să fie comunicat ministerului de externe ca se intervie pentru a opri pe viitor pe Bulgari să mai repete o asemenea provocare.

D. C. C. Arion despre politica externă a României.

București. — În discursul său ținut la clubul conservator. d. C. C. Arion a spus:

— Dacă în politica internă putem critica guvernul: în politica externă șeful nostru a spus-o și eu o repet: Nu sunt decât Români.

D. Brătianu are acum în mâni steagul României. În fața Străinilor toți trebuie să ne strângem în jurul steagului României. Aceasta este datoria supremă.

Va veni momentul cel mare și atunci, dlor, pe noi, pe cari ne-au divizat atât de mult vorbele, ne va uni acțiunea.

Presă conservatoare română și actuala situație în Balcani.

București. — Situația devine foarte serioasă în Balcani și de sigur trebuie s'o urmărim cu atenție, pentru ca să fim în măsură să ne apărăm, în tot momentul, cu succes interesele noastre. Noi trebuie să ținem seama atât de pozițiunea noastră geografică, cât și de pozițiunea armatelor statelor cari ne înconjoară. O greșală în situația de azi

ar fi primejdioasă nu numai pentru realizare idealului nostru, dar pentru însăși existența regatului.

Războiul acesta ne dovedește, prin condițiunile în cari este purtat, că nici o considerație de dreptate, de legalitate, de echitate, nu este respectată când interesele beligeranților se isbesc de dânsa. („Inatnte“)

Londra. — Ag. Reuter. — Impătrite înțelegeri a convenit să pășească cu forțe mari și în mod energic față de Bulgaria. La Salonic au fost debarcați până acum 100 mii oameni „Daily Mail“ află din Salonic: Primul regiment francez african a plecat ieri cu trenul în interiorul Serbiei.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 14 Octomvrie n.

D. Dr. Iuliu Maniu — a intrat la armată. Redactorul nostru a primit azi următoarea scrisoare din Blaj cu datul de 12 Oct. n. care ne anunță plecarea la armată a dlui Dr. Iuliu Maniu:

»Pe când vei primi scrisoarea mea, bunul și entuziastul nostru român d. Dr. Iuliu Maniu va fi îmbrăcat uniforma militară, fiind chemat să-și implinească datoria către patrie, făcându-și serviciul ca voluntar în armată, la regimentul de artilerie din Sibiu. Până în momentul din urmă cu toți eram de credință că doară va fi scutit de serviciul militar, în urma multor funcțiuni ce ocupă, dar se vede că nimic n'a fost luat în considerare. Astfel dela 15 Oct. n. nu-l vom mai avea mai mult în mijlocul nostru pe Dr. Iuliu Maniu, până se va îndura buunul Dumnezeu să pună capăt crâncenului măcel ce bântuie în lume.

Am ținut de o înaltă datorie a mea să-ți aduc la cunoștință această veste pentru a o comunica, în coloanele ziarului nostru, tuturor românilor. (M).

† George Măsarîu. Cu ochi plini de lacrimi aduc la cunoștință tuturor colegilor, prietenilor și cunoșcuților. că iubitul nostru coleg George Măsarîu, din comuna Herman, comitatul Brașov învățător diplomat și ofițer aspirant în regimentul cea, reg. Nr. 2. a murit moarte eroică în luptele din Carpați.

Suspino îndușite isbuenesc din piepturile noastre, când ne gândim că nu numai părinții, frații, colegii și cunoșcuții ei și școlile au pierdut pe unul dintre cei mai muncitori factori. Iubitul nostru coleg a fost unul dintre cari muncea zi și noapte dela os, numai ca să-și poată aduna mîntă învățăturii, care apoi, cu drag și cu iubire de neam să-o sãmene în ogorul înțelenit al școlii. Dorința lui era să ajungă cât mai curând în viața practică ca să fie folositor neamului său. Tocmai de aceea și-a ales această carieră splendoasă, ca prin muncă strădălnică să-și realizeze idealul său care era a-și depune munca pe altarul națiunii și a jertfi tot pentru ridicarea poporului român și pentru școală. Însă durere momentele aceste fericite nu le-a ajuns, n'a ajuns să-și vadă roada unei munci, atât de îndelungate căci a trebuit să prindă arma contra celor ce ne amenință glia strămoșească și cu drept cuvânt putem zice, că și-a făcut datoria ca bun patriot față de tron și patrie.

Părinților și fraților cari cu inimă cernită deplâng pe iubitul lor fiu și frate, care a fost mângâierea și fala lor, întărește Doamne inimile. Ear eu iubitul tău coleg rog pe Domnul

puterilor să te primească în brațele lui părintești unde sufletul tău să afle viață vecinică. Dormi în pace iubitul meu coleg! Ioan Brâncoveanu inv. gr. or. Hunedoare.

Un nou atac aerian contra Londrei. Locuitorul șefului admiralității germană v. Behnke comunică următoarele în raportul său din 14 Oct.: Aeroplanelor marinei noastre au atacat în noaptea spre 14 Oct. orașul Londra, stabilimente însemnate din împrejurimea Capitalei precum și bateriile dela Ipswich. Numeroase bombe de fos au fost aruncate asupra interiorului cetății, asupra docurilor, apeductul dela Hampton și din Woolwich lângă Londra. În toate aceste locuri s-au observat mari focuri și puternice explozii. Avioanele noastre s-au întors apoi neatinse înapoi, cu tot contra-atacul violent în contra lor, care s'a început deja la țarmure.

În legătură cu acest atac o telegramă oficială din Londra zice: Atacul Zeppelinelor a făcut puține pagube. S'au iscat câteva incendii, dar ele au fost imediat localizate, iar unele edificii publice au fost avariate. Afară de aceasta au fost omorâte 2 femei și 6 bărbați. iar vre-o 34. persoane au fost rănite.

Serviciul militar obligator în Anglia. Din Berlin se comunică: »Deutsche Tages Zeitung« anunță că consiliul de miniștri englez a hotărât introducerea serviciului militar obligator pentru bărbații de 17 până la 50 de ani, după ce Grey a citit comunicatul guvernului rus, care cerea o participare mai activă a Angliei.

„Daily News“ calculează că rezultatul în cel mai bun caz ar putea fi un milion și jumătate de oameni dacă Anglia nu va fi silită să ajute pe aliații ei cu bani, dar și atunci aceștia n'ar fi numai oameni tineri ci până la vârsta de 47 de ani, un procent mare de oameni maturi. În Germania nu se mai cheamă bărbați peste 45 de ani.

Fabrică de muniție în România. Joi dimineața a avut loc solemnitatea punerii pietrei fundamentale a fabricii de muniții militare, care este în curs de construire pe chioi Dâmboviței aproape de moara Curel. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Vartolomeiu Băcăoanul, în prezența d-lor dr. Anghelescu, ministrul lucrărilor publice, general Iliescu secretarul general al ministerului de războiu, Al Cotțescu, directorul general al C. F. R., inginerul Găloș, directorul Arsenalului Armatei și un mare număr de ofițeri superiori.

Birou de informații în Budapesta. Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații relativ la rugărilor trimise la orice ministeriu, ori alte oficii. Urgez rezolvarea cauzelor, rog rezolvare favorabilă.

În cauze militarești, precești ori învățătoarești etc, dau deslușiri grabnice și sigure.

Încercă a câștiga informații despre soldații pierduți pe câmpul de luptă.

Mijloce tot felul de vânzări și cumpărări d. e.: grâu, cucuruz, fân, boi, porci, oi, porci și altele. — L. Olariu, Budapesta II. Margit-körut 50 III, 6.

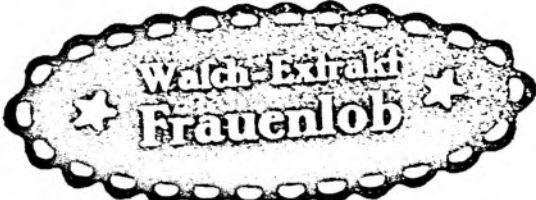
De vânzare.

Din cauză de moarte se vinde o moară cu două petri mîntă de motor cu ulei brut. A se adresa Văduvei Elekes Berta în Șorotin p. u. Mikeszása. 2236.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.

Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.

Tiparul: „Tipografia Poporului“

Se poate găsi pretutindeni.

Rufele Schicht — rufe de războiu

se spală mai ieftin, mai cu cruțare și mai bine.

Înmoaie rufele cu extract pentru spălare „Frauenlob“, câteva ore sau peste noapte, spală apoi, ca de obicei cu puțin săpun, mai bine cu săpun „Schicht“ marca Hirsch. Vei avea rufele cele mai curate și Vei cruța lucru, timp, bani și săpun.

Ominolul este mijlocul cel mai bun pentru curățirea mânilor și frecarea podinei din bucătărie și odăi.

Nr. 1092/1915

Arândare de pășunat.

Comuna Alezina, arândează în 24 Octombrie a. c. la orele 3 după amiază pășuratul comunal pentru răstimpul de iarnă dela 1 Noembrie până la 20 Februarie 1916.

Amănunte se pot afla la primăria din localitate.

Alezina, 12 Octombrie 1915.

Dengel
primarSallmen
notar.**Un cojoc pentru biserică aproape nou**

se poate căpăta ieftin la

Adolf Gündisch
Sibiu, Saggasse Nr. 28.

Să caută 8—10 calfe.

Să caută 8—10 calfe de pantofar pentru lucru de comandă și târg. De păreche 3—450 coroane. — Adresa: Petru Câmpean, pantofar, Szelistye.

Bucate și fân presat,

cumpără în orice cantitate cu prețul rilor maxirale de la orice stație de tren. I. Iohann Keil. Sibiu.

Sz. 2732—1915.

Pályázati hirdetés.

A szászcsorí (Széchenyvármegye) körjegyzőség megüresedvén, a pályázatot ezennel hirdetem. Ezen állás javadalmazása 1400 kor. fizetés és 120 kor. lakpénz.

Felhívom a pályázókat, hogy képosíté-üket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket 1. évi november hó 16-án hozzámm nyújtsák be.

A választás idejét később fogom közölni.

Szászcsoré, 1915. október 6.

A jár. főszolgabíró
Graef a. k.

O casă de vânzare

cu 2 odă și 2 culine, condus de apă și pravălie (Greislerci), se află la Sag-Turn Tîgănie Nr. 161. — Să se întrebe în Schlangengasse Nr. 5.

Mașină de cusut

folosită dar încă bună e de vânzare. Unde se poate și în Tip. Pop.

Calfă de păpucar

poate afla ocupație continuă la

Emil Vintilă

Sibiu, Strada Măcelarilor 23.

Tot aici se primește și un ucenic.

Lemne de Foc

și de
Lucru.

Stejar tânăr bine uscat

240 Cor. Vagonul cu 10.000 Kgr. încărcat și predate din stația Vurpod.

210 Cor. Vagonul cu 10000 Kgr. capete (darabe), remase dela slipuri și dela doage diferite mărimi.

28 Coroane stânjenu în pădure.

Pădurea departe 2 kilometri de stația Vurpod. Adresa:

S. M. Marinescu

Vurpod lângă Sibiu. (Nagyszeben).

Ludovic Ferencz

croitor de bărbași

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stufe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sofite chiar acum, pentru haine de bărbași stufe indige ca de cari se execută după măsura cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru pantaloni și „Raglan”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confectionate în atelierul meu, mi permit să atrage deosebită atențiune a On. domnilor preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de saloană, după prescripțiile croitoră cea mai nouă.

Crema de dinți

KALODONT

70 filleri

≡ Berea albă și neagră din ≡

Bereria dela Trei-Stejari

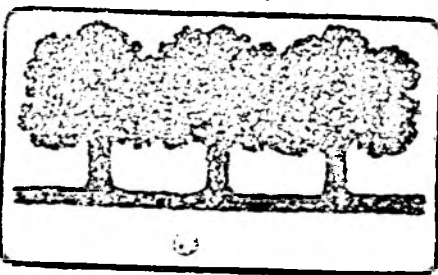
în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

□ □ □ □ □

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți carlo cunoscută la orașe cât și la sate

124

□ □ □ □ □

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

„FOAIA POPORULUI”

pe CÂMPUL DE LUPTĂ

se poate trimite ori-unde și cu fațepere de ori-când, ceea ce aducem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim mereu.

Prețul abonamentului este: **2 cor.** pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adrese altundeva tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din lăuntrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a scrie noua adresă pe o carte postată, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foala la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

ATELIERUL FOTOGRAFIC

din Piața mare Nr. 19

este complet renovat și inzestrat cu cele mai moderne aparate și mijloace tehnice.

Proprietarul cel nou, își va da silința să satisfacă pe deplin dorințele publicului.

Ca specialitate lucrez după fotografiile vechi și stricate, ca de pildă a celor căzuți în războiu, tablouri mărite și pictate, cari vor fi cu totul asemănătoare.

Observare: Văduvele și orfanii celor căzuți în războiu vor avea scăzământ la plată.

Rugând să mi sprijiniți noua mea întreprindere, semnez cu stîmă:

RUDOLF KUNTE, fotograf

Sibiu, Piața mare Nr. 19,

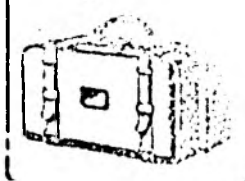
vis à vis de pravălia lui Fuchs.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călătorie, călărit, vânătoare, sport și volaj, poclăzi și precovășuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârsobi) permanent în deposit.

Toate articolele din bransăle numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (toluri) de cai și colere de călătorie.

MOBILE lucrate solid și conștientios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, AȘA

str. Sării 37

Specialist în:

≡ **MOBILE DE TOT FELUL** ≡

pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, instituții, cafenele și restaurațiuni

≡ Telefon Nr. 47 ≡ cu legătură în comitatul întreg

NYNYNYNY

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice